

Društvene mreže

**Odgovorno ponašanje na
društvenim mrežama**

Vodič kroz povijest

- Doba bez računala, bez društvenih mreža, bez pametnih telefona, bez svakodnevnih „digitalnih“ obaveza?
- Bilo je to lijepo vrijeme, no to je sada prošlost.
- Došli smo u digitalno doba kada centar života postaju upravo **DRUŠTVENE MREŽE**.

Koliko ih ima? Za koje znate? Koje koristite?

Kratka povijest društvenih mreža

- Sve je počelo davne 1971. godine kada je u jednom istraživačkom centru prvi put poslan e-mail.
- Dva kompjutera su stajala jedan pored drugog, a sam tekst mail-a je glasio:

„qwertyuiop”

- Uspješno slanje poruka putem interneta i kasnije kreiranje World Wide Web-a su vremenom doveli do toga da se krajnjim korisnicima omogući više slobode i kreativnosti na internetu, a sve to sa ciljem umrežavanja ljudi i ubrzavanja procesa globalizacije.

Prvi site na društvenim mrežama

- Godine 1994. kreiran je site **Geocities**, preteča današnjih društvenih mreža.
- Site je dozvoljavao korisnicima da kreiraju svoje web-stranice, grupirajući ih u skladu sa sadržajem. Nakon njega, AOL messenger i site **SixDegrees** su unijeli novitete u svijet društvenih mreža dodavanjem opcije slanja poruka.

Društvene mreže – od 1997.god

- Društvene mreže kao takve, ne postoje dugo, no nisu ni počele sa Twitterom i Facebook. Ako se vratimo 7 godina prije Facebooka, točnije u 1997. godinu, tada možemo govoriti o početku društvenih mreža i spajanju ljudi putem interneta na jedan sasvim nov i moderan način. Ne uzimajući u obzir neke web stranice koje su imale sličan koncept, ali nisu zaživjele.

Društvene mreže - danas

- Danas u svijetu postoji više od **100 društvenih mreža**, točnije web stranica koje nude različite usluge, no jedno im je zajedničko – **povezuju ljude sličnih interesa diljem svijeta**. Neovisno o političkom opredjeljenju, boji kože ili vjeri – na internetu smo svi jednaki.

Društvene mreže - danas

- Danas školarci koriste društvene mreže za međusobnu komunikaciju i dijeljenje zanimljivih sadržaja, stariji korisnici na ovaj način ostaju u kontaktu sa starim prijateljima i kolegama, praktički smo uvijek i svuda dostupni, tvrtke se oglašavaju i na raspolaganju imaju stotine milijuna korisnika

Napredak društvenih mreža

- Servisi društvenih mreža stalno se poboljšavaju, dajući nove mogućnosti korisnicima. Pojavljuju se i nove društvene mreže s novim mogućnostima.
- Ovakve mreže, pored prvobitne uloge **komunikacije**, imaju i ulogu **marketinga**, promovirajući druge web-stranice i niz različitih usluga.

Komunikacija na društvenim mrežama

- Korisnici ne mogu komunicirati sa svim članovima koji se nalaze na mreži, već mogu isključivo s kontaktima (engl. contacts).
- Osim standardnog načina, korisnici mogu komunicirati preko **video snimki**, što olakšava komunikaciju. Takav tip komunikacije može biti između dva ili više korisnika. Među najpopularnijim modernim sustavima za komunikaciju na internetu su: **Facebook, Twitter, Skype, Instagram, Snapchat...**

Društvene mreže

- Riječ je o **besplatnim online servisima** koji korisnicima omogućuju raznovrsne vidove komunikacije sa svijetom i mogućnost vlastite prezentacije.
- služe za međusobno povezivanje korisnika.
- Društvenim mrežama danas se koriste stotine milijuna ljudi, postoje i servisi s određenom namjenom glede sadržajnog fokusa i profila korisnika.
- **Današnje društvene mreže su u *najvećoj mjeri besplatne***

Najpoznatije društvene mreže

Najpoznatije društvene mreže:

- Najpoznatijima su: **Facebook, Twitter, Instagram, Youtube, WhatsApp, Messenger**
- Ostale: *Myspace*, **Pinterest, Flickr, Last.Fm, Tumblr, LinkedIn, Snapchat**

Prednosti društvenih mreža

Tijekom godina, korisnici društvenih mreža su:

- **Stekli nove prijatelje** - preko društvenih mreža ljudi upoznaju nove prijatelje dijeleći iskustva i zajedničke interese
- **Pronašli ljubav** - dosta ljudi se upoznalo preko društvenih mreža i tako započelo svoje romantične veze koje su u dosta slučajeva završile brakom.
- **Osnovali novi posao** - ljudi su stekli nova poznanstva i poslovne kontakte i pokrenuli nove poslove.
- **Primili pomoć kada su u nevolji** - ukoliko imaju neki problem, korisnici se obraćaju svojim prijateljima koji im pomažu u rješavanju problema
- **Pronašli nove poslove** - putem oglasa na društvenim mrežama mnogi su pronašli novi posao
- **Primili preporuke za posao** - redovito vam mogu stizati preporuke za posao ako se ućlanite u određenu grupu gdje stižu preporuke
- **Povezali se sa starim prijateljima** - Mnogi korisnici društvenih mreža ponovno su stupili u kontakte sa starim prijateljima koje nisu dugo čuli i vidjeli .

Prednosti društvenih mreža

- I političke stranke su prepoznale golemi potencijal interneta kao medija.
- Računaju da će na ovaj način najlakše informirati javnost, a opet, dobiti i povratne reakcije i prijedloge.

Nedostaci društvenih mreža

- **Problem digitalnog identiteta** - Je li osoba uistinu ta za koju se izdaje da jest? Taj naš virtualni prostor unutar određenog sustava koji nema jasne prostorne, vremenske, kulturološke granice omogućuje nam da kreiramo identitet na način na koji nam kontekst dozvoljava. I kada se uistinu izdajemo za one koji stvarno jesmo u realnom svijetu, kako to dokazati u virtualnom okruženju?
- **Problem zaštite privatnosti** - Vrlo često ljudi ističu da ne žele koristiti ove alate jer se time narušava njihova privatnost. Ovakva umrežena okruženja posjeduju i prikupljaju veliki broj informacija o našim navikama koje neki itekako smatraju privatnima.
- **Problem nedostatka interpersonalne komunikacije** - Većina komunikacije počinje i završava virtualno, jer je brža i nema potrebe za nastavkom iste koja će zahtijevati interpersonalnu komunikaciju.

Nedostaci društvenih mreža

- **Zapostavljanje stvarnog svijeta** - ovisnost - Mnogi ljudi su postali ovisnici o društvenim mrežama. Provedu i do pola dana koristeći društvene mreže i time zapostavljaju stvarni svijet u kojem žive. Mnogo djece su ovisnici o određenim dr.mrežama, najviše o Facebook-u. Cijeli dane je provode na njima i kad im se računalo pokvari bili bi nervozni, ljuti, histerični, počeli bi se tresti.
- **Vrijeđanje** - na društvenim mrežama osnovane su različite grupe koje vrijeđaju druge sudionike na temelju vjere, političkih stavova, boje kože, spolnosti. Takve grupe kod članova potiču agresivnost prema osobama suprotnih stavova i pogleda.

Ponašanje na društvenim mrežama

- sigurnost i ponašanje -

- obratiti pažnju na sigurnost osobnih podataka i rizike koji vrebaju od nepoznatih osoba sa zlim namjerama. (Svoju lozinku – password drži tajnima!)
 - *o tome ćemo detaljno u poglavlju **”Sigurnost i zaštita podataka na internetu”**
- Mlade osobe trebaju biti svjesne da sve informacije koje stave na Internet, u sekundi postaju dostupne svima.

E- bonton

- U komunikaciji s drugim osobama putem Interneta, bilo e-maila, chata ili poruka piše se malim slovima, upotrebljavajući veliko slovo prilikom pisanja imena kao i na početku rečenice.
- Pisanje **VELIKIM SLOVIMA** smatra se *vikanjem* te takvo pisanje smatramo nepristojnim.
- Putem Interneta mogu se izraziti osjećaji pomoću različitih simbola.
- Emikroni su kombinacije znakova kojima se izražava raspoloženje. „Smajlice ” 😊

- Imajte na umu da sve ono što je nezakonito izvan mreže, nezakonito je i na mreži
- Nikad, ali nikad se ne predstavljajte kao netko drugi!
- Uvijek imajte na umu da se bezazlena šala može vrlo brzo pretvoriti u uvredljivu koja može izazvati lavinu neprimjerenih reakcija i komentara na društvenim mrežama
- Ne vrijeđajte nikoga, ne rugajte se i ne koristite ružne riječi

- Prije slanja neke poruke uvijek je potrebno promisliti može li ta poruka uvrijediti ili na bilo koji način naštetiti primatelju.
- Tijekom komunikacije putem Interneta nema mjesta: **psovkama, vrijeđanju, ponižavanju, omalovažavanju, ucjenama, lažnom predstavljanju, krađi tuđeg identiteta, klevetama i ogovaranju**

ZAKLJUČAK

- Društvene mreže donijet će prednost osobama koje ih koriste na racionalan način, a negativno će utjecati na one osobe koje nemaju mjere, tj. koje svoje vrijeme ne znaju iskoristiti kako treba.
- Broj korisnika društvenih mreža će svakim danom biti sve veći i veći, a time će se širiti i krugovi poznanika. Zasigurno, očekuje se i napredak tehnologije koju društvene mreže koriste, upravo kako bi se unaprijedile komunikacijske mogućnosti.
- Društvene mreže nedvojbeno omogućuju bolju komunikaciju među ljudima. No, doziranje, i način primjene treba biti umjeren kao i u svim stvarima.